

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

INNSPILL TIL BUFDIRs NASJONALE LIKESTILLINGSKONFERANSE I 2023

Det vises til innspillsmøte i direktoratet nylig, der vi ble invitert til å gi innspill til neste års nasjonale likestillingskonferanse, der temaet vil være økonomisk selvstendighet og økonomisk likestilling.

I forlengelse av mitt muntlige innlegg, følger her mer om perspektivene jeg nevnte, samt lenker til artikler o.a.

Når vi har sett på økonomisk fordeling i likestillingspolitikken, og mulighet til å forsørge seg selv, så sammenliknes kvinner med gjennomsnittlig inntekt hos menn. Det gir god mening når målet er en rettferdig fordeling for kvinner. Likeså gir det mening fra et kvinneperspektiv å se på dem med høyest inntekt og formue, og hvor (u)rettferdig kjønnsfordelingen av disse verdiene er.

Reforms mandat er å løfte menn som kommer dårlig ut i egenskap av sitt kjønn og andre dimensjoner. For disse mennene er ikke gjennomsnittet like relevant, spesielt ettersom spredningen blant menn på inntekt er mye større enn blant kvinner. Menn som tjener mye trekker det mannlige gjennomsnittet opp. Gjennomsnittet er derfor en misvisende referanse for mange menns økonomiske situasjon. I en standard likestillingsanalyse blir disse mennene et privilegert sammenlikningsgrunnlag. For menn på inntektsbunnen hjelper det lite at noen menn tjener svært godt.

I tillegg kommer det at konsekvensene av dårlig økonomi ser ut til å være større for menn enn for kvinner. Velferdsstatpolitikken virker heller ikke like utjevne for viktige levekårsdimensjoner for menn som for kvinner. Dette stadfestes nå av noen undersøkelser, som denne:

- Forskjellen i levealder mellom menn med høy og lav inntekt er hele 13,8 år, mens levealdersforskjellen for kvinner med høy og lav inntekt er 8,4 år.
Kinge, JM., Modalsli, JH., Øverland, S., Gjessing, HK., Tollånes, MC., Knudsen AK., Skirbekk V., Strand, BH., Håberg, SE., & Vollset, SE. (2019) Association of Household Income with Life Expectancy and Cause Specific Mortality in Norway, 2005-2015. JAMA ,32(19), 1-10 – se <https://www.fhi.no/nyheter/2019/rike-lever-mykje-lenger-enn-fattige/>

Inntektsnivå er den enkelt-dimensjonen som i størst grad forklarer om menn er barnløse. Det henger sammen med at menn med lav inntekt har større utfordringer med å etablere et stabilt parforhold.

- Ved 40 års alder er det 72 % barnløshet blant de fem prosentene menn med laveste inntekt. Barnløsheten er bare 11 % blant de med høyest inntektene.

Dette gapet økte med nesten 20 prosentpoeng i løpet av de siste tretti årskullene.

Bratsberg, Bernt, Andreas Kotsadam, Selma Walther (2021): Male Fertility: Facts, Distribution and Drivers of Inequality – se

<https://www.frisch.uio.no/english/publications/?pubid=1565>

Det ville vært interessant å få belyst disse sammenhengene også på den nasjonale likestillingskonferansen, f.eks. ved innlegg fra forskerne. Eventuelt kan Martin Flatø fra Folkehelseinstituttet forespørres. Flatø hadde en god presentasjon av disse sammenhengene på sitt innlegg i et møte på Mannsdagen i Litteraturhuset i Oslo i høst.

Det kunne også være interessant med et innlegg om mannlige arbeidsinnvandrere i byggebransjen. Her kan Caritas Norge forespørres. I denne gruppen vet vi at det er mange som er i en svært utsatt økonomisk situasjon i Norge.

Vi vet at utsatte grupper av menn er massivt overrepresentert på noen særlige områder knyttet til lavinntekt, fattigdom og utnyttning:

- Arbeidsinnvandrere
- Personer med et alvorlig rusproblem
- Bostedsløse
- Personer i fengsel

Det vil være interessant og viktig dersom disse gruppernes økonomiske vansker i et kjønns- og maskulinitetsperspektiv kan belyses på konferansen.

Ta gjerne kontakt ved behov for utdyping osv.

Oslo, 30.11.22

Ole B. Nordfjell
fagsjef